

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/5/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616209034
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5616209034.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej a sudcov JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Anny Mihálikovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého M. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov: matka H. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, okres N. Y. a otec R. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. Y., v konaní o návrhu otca na uloženie výchovného opatrenia - dohľadu nad výchovou maloletého, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 1P/282/2016-48 zo dňa 07. septembra 2017, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Martin č. k. 1P/282/2016-48 zo dňa 07. septembra 2017 p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh otca na uloženie výchovného opatrenia - dohľadu nad výchovou maloletého (výrok I.). Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že otec v návrhu doručenom súdu dňa 23.12.2016 poukázal na rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 1P/19/2016, ktorým bol zrušený dohľad nad výchovou maloletého M. V. z dôvodu, že matka sa spolu s maloletým synom presťahovala od svojich rodičov (z adresy, na ktorej má trvalý pobyt) a o syna sa riadne stará. Z listu zo dňa 20.12.2016, ktorý mu zaslala matka, nadobudol presvedčenie, že matka výchovu ich spoločného syna zanedbáva, syn nebýva s matkou, ale býva naďalej u starej matky v T. XX a matka si ho k sebe berie do prenajatého bytu len vtedy, keď má čas. Má veľké obavy o zdravie a výchovu syna, pretože v minulosti žil spoločne s jeho matkou v jednej domácnosti jej rodičov, kde bol viackrát svedkom častých hádok jej rodičov, ale aj častého požívania alkoholických nápojov hlavne zo strany jej otca, ako aj svedkom útoku otca na matku maloletého. Domáhal sa nariadenia sociálneho dohľadu nad maloletým aj podaním návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Tento návrh bol uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 1P/282/2016-9 zo dňa 05.05.2017 zamietnutý. Na pojednávaní otec uviedol, že o syna sa má starať jeho matka a nie, aby väčšinu času o neho sa starali starí rodičia. Momentálne je vo výkone trestu, nepracuje, je bez finančných prostriedkov. Zotrvál na uložení výchovného opatrenia aj preto, že matka mu neposkytuje pravidelné informácie o synovi. Matka nesúhlasila s návrhom otca. Uviedla, že so starostlivosťou o maloletého jej vypomáha matka, v rodine jej rodičov nie sú žiadne problémy, žiadne konflikty, preto obavy otca o syna nie sú namieste.

3. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, vychádzajúc z ust. § 37 Zákona o rodine, dospel súd prvej inštancie k záveru, že v konaní nemal preukázanú potrebu upraviť pomery maloletého formou výchovného opatrenia. Vyjadrenia otca boli založené len na podozreniach, že matka nezabezpečuje

osobnú starostlivosť o syna riadne, keďže tento (podľa tvrdení otca) v prevažnej miere trávi čas so svojimi starými rodičmi a nie s matkou. V konaní mal súd preukázané, že matka venuje maloletému osobnú starostlivosť, v ktorej neboli zistené žiadne nedostatky. Ďalej mal preukázané, že v čase plnenia pracovných povinností, matka dočasne zveruje maloletého do opatery starým rodičom; maloletý inak navštevuje materskú školu, do ktorej ho vodia buď starí rodičia, alebo matka. Zistený stav pripísal právu zákonného zástupcu rozhodovať o podieľaní sa starých rodičov na starostlivosti o maloletého ako i právu maloletého na styk so starými rodičmi, a to najmä za situácie, keď matka si plní svoje pracovné povinnosti a taktiež za situácie, keď druhý rodič, t.j. otec, sa vlastným zavinením pripravil o možnosť podieľať sa a byť nápomocný v primeranej miere pri starostlivosti o maloletého. Poukázal tiež na to, že otec v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody za nie nedbanlivostnú trestnú činnosť, a teda v dôsledku týchto skutočností nemôže byť nápomocný matke pri výkone rodičovských práv a povinností. Súd považoval návrh otca za opätovnú snahu o organizovanie životných pomerov matky a syna, ktorá vykazuje až prvky šikanózneho charakteru. Takýto záver súd nezmenil ani pod vplyvom zistenia, že maloletý v nedávnom období utrpel pri bežných detských aktivitách úraz (pri hre s iným dieťaťom a domácim zvieratkom), vyhodnotiac túto udalosť ako náhodnú, ojedinelú, nepripisujúc ju zanedbaniu starostlivosti o maloleté dieťa. Konštatoval, že osobná starostlivosť o maloletého je v súčasnosti riadne zabezpečovaná a pomery maloletého nie je potrebné upravovať. Poukázal na správy kolízneho opatrovníka, ktorý v rámci výsledkov šetrenia pomerov v rodine maloletého dospel k zisteniu, že na uloženie výchovného opatrenia nie sú naplnené v súčasnosti žiadne zákonné dôvody.

4. O trovách konania súd rozhodol v intenciách ustanovenia § 52 CMP.

5. Proti označenému uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec. Uviedol, že trvá na určení dohľadu nad maloletým, pričom zopakoval argumentáciu uvedenú v podanom návrhu, ako aj argumenty vyplývajúce z priebehu konania, ktoré podľa názoru otca súd prvej inštancie nebral do úvahy. Neprihliadol na to, že disponuje listom, v ktorom sa matka sama priznala, že maloletý s ňou nežije v spoločnej domácnosti, ale v spoločnej domácnosti jej rodičov. Keďže je vo výkone trestu, je odkázaný len na informácie o maloletom, ktoré mu poskytne matka. Súdom uloženú povinnosť, pravidelne informovať otca o maloletom, si matka neplní. Matka na pojednávaní priznala, že syn býva u jej rodičov, nakoľko ona pracuje a vždy, keď má v práci voľno, chodí za synom k jej rodičom. Pretože syn bol zverený do osobnej starostlivosti matky, mal by žiť s matkou v jednej domácnosti, keďže matka žije v prenajatom byte v N. Y. a nie na adrese trvalého bydliska u svojich rodičov. Takýmto konaním sa matka nedostatočne venuje výchove syna, zanedbáva túto povinnosť a prenecháva ju na starých rodičov. Závažnou skutočnosťou je aj úraz, ktorý utrpel maloletý, o ktorom sa dozvedel až na pojednávaní. V čase tohto incidentu na maloletého dohliadal sused. Poukázal, že ide o ďalší dôkaz o tom, ako matka zanedbáva svoju povinnosť. Otec matke maloletého nedôveruje, nakoľko mu neposkytuje informácie o synovi tak, ako to určil súd. Dôležité informácie, akou bol spomínaný úraz syna, mu zatajuje. Trvá na tom, aby bol určený dohľad nad maloletým synom, nakoľko má opodstatnené obavy o zdravie ich syna.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že o syna je riadne postarané. V prevažnej miere trávi čas so svojimi starými rodičmi z dôvodu jej práce. Bolo preukázané, že sa riadne venuje maloletému, v osobnej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. V čase, keď si plní pracovné povinnosti vyplývajúce z pracovného pomeru, dočasne zveruje maloletého do opatery starým rodičom. Je samoživiteľka dvoch maloletých detí, preto musí pracovať. Nevidí nič zlé na tom, keď jej s maloletým pomáhajú jej rodičia.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k podanému odvolaniu sa stotožnil s uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 1P/282/2016, pretože návrh otca na uloženie výchovného opatrenia považuje za nedôvodný.

8. V odvolacej replike otec uviedol, že nemôže súhlasiť s tým, aby ich syn trávil väčšinu času so starými rodičmi a matka si ho brala k sebe len vtedy, keď má čas. O tom, že starí rodičia na výchovu maloletého syna nestačia, svedčí skutočnosť, že došlo k úrazu maloletého v čase, keď bol v ich opatere. Keby bol v riadnej starostlivosti, tomuto úrazu sa dalo predísť. Okresný súd bral túto skutočnosť na ľahkú váhu. Jeho návrh sa nezakladá len na podozreniach, ale na informáciách, ktoré mu zaslala samotná matka. Poznámeneal, že podal voči matke podnet na začatie trestného stíhania pre prečin marenia súdneho nariadenia, pretože si opakovane aj po upozorneniach, neplní voči nemu povinnosť uloženú súdom poskytovať mu pravidelnú informáciu o maloletom. Poukázal na to, že v čase, keď sa matka zamestnala, dobre vedela, že syn bol zverený do starostlivosti jej a nie jej rodičom. Teda bolo jej povinnosťou, aby si

pracovný čas dokázala prispôsobiť tak, aby sa mohla o ich syna riadne starať a syn mohol bývať v jednej domácnosti spolu s matkou. Ak s matkou býva v spoločnej domácnosti jej dcéra, skoro dospelá, ktorá môže pri opatere syna v čase jej pracovných povinností vypomôcť, môže žiť syn v spoločnej domácnosti s matkou. Po výkone trestu (koniec trestu 18.12.2017) mieni syna pravidelne navštevovať tak, ako to robil v minulosti. Apeloval na právo ich syna žiť v jednej domácnosti so svojou matkou, sestrou a nie, aby bol vlastnou matkou odstrkovaný. V tomto konaní je odhodlaný obhajovať tieto práva maloletého.

9. V odvolacej duplike matka doplnila, že do práce chodiť musí, aby zároveň zabezpečila deťom, o ktoré sa musí starať, bývanie, stravu, školu a iné náklady, takže nie je dôvod na dohľad.

10. Kolízny opatrovník v odvolacej duplike uviedol, že osobná starostlivosť o maloletého je riadne zabezpečovaná a pomery v rodine maloletého nie je potrebné upravovať.

11. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu podľa § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a toto rozhodnutie bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario analogicky postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení § 120 ods. 1 CMP a § 39 ods. 2 CMP) v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

12. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o návrhu otca, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil zákonom zodpovedajúcim spôsobom. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

13. Na doplnenie považoval súd druhej inštancie za potrebné reagovať na odvolacie námietky otca formulované v podanom opravnom prostriedku.

14. Zákomom o rodine koncipovaným systémom výchovných opatrení spoločnosť vykonáva dohľad nad výkonom rodičovských práv a povinností rodičmi a nad dieťaťom. Každý má právo oznámiť nevhodné správanie sa detí, porušovanie povinností rodičov, zneužívanie ich práv, alebo nemožnosť rodičov vykonávať rodičovské práva a povinnosti, sledujúc tým záujem dieťaťa (§ 37 Zákona o rodine). Nariadenie výchovného opatrenia je faktickým zásahom do práv a povinností rodičov. Výchovné opatrenia majú plniť ochrannú (preventívnu) funkciu - napomáhať navrátenie riadneho výchovného prostredia, ktoré zabezpečí, že sa dieťa bude vyvíjať v súlade so všeobecne akceptovanými morálnymi zásadami spoločnosti. Situácie, kedy prichádzajú výchovné opatrenia do úvahy, sú signálom, že vo vzťahoch medzi rodičmi a deťmi existujú poruchy, ktoré, pokiaľ budú včas odstránené, nevyžadujú zásadnejší zásah do rodičovských práv a povinností podľa § 38 Zákona o rodine. Jednou z foriem výchovných opatrení charakterizovaný ako miernejší zásah do rodičovských práv a povinností, je dohľad nad výchovou maloletého dieťaťa (§ 37 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine). Dôvody, pre ktoré dochádza k určaniu dohľadu nad maloletým, môžu spočívať tak v chovaní rodičov, poprípade iných osôb zodpovedných za výchovu dieťaťa, tak v chovaní detí, napr. záškoláctvo, túlanie, páchanie drobných krádeží, hrubé konanie voči rodičom alebo učiteľom a spolužiakom, atď. (R 4/1981).

15. Otec vo svojom opravnom prostriedku vo vzťahu k zistenému skutočnému stavu veci len zopakoval svoju argumentáciu prezentovanú v prvoinštančnom konaní. Vyplýva z nej, že sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu tak, ako boli prezentované v odôvodnení napadnutého uznesenia.

16. Otcom predkladané argumenty v konaní smerovali voči nedostatočnému plneniu povinnosti matky zabezpečovať starostlivosť o maloletého M.. Podkladom pre rozhodnutie okresného súdu, na základe ktorého konštatoval, že v prípade maloletého nie je potrebné upraviť pomery prostredníctvom navrhovaného výchovného opatrenia, boli predovšetkým v konaní zabezpečené správy, predkladané subjektmi spolupracujúcimi so súdom pri zisťovaní a preverovaní výchovného prostredia maloletého dieťaťa a jemu poskytovanej starostlivosti zo strany matky, a to Úradom práce, sociálnych vecí a

rodiny Liptovský Mikuláš o šetření pomerov v rodine maloletého dieťaťa zo dňa 25.08.2017 (ale aj v predchádzajúcom období supľujúc informačnú povinnosť matky voči otcovi správou zo dňa 29.03.2017), Materskou školou v T. zo dňa 24.08.2017, informáciou poskytnutou obvodnou lekárkou MUDr. V. zo dňa 05.09.2017 prostredníctvom sociálnej pracovníčky, správou Obce T. zo dňa 29.08.2017. Z uvedených správ neboli zistené negatívne informácie, ktoré by nasvedčovali tomu, že starostlivosť o dieťa zo strany matky vykazuje akékoľvek nedostatky.

17. Námietky otca, že matka má vopred vedomosť o návšteve sociálnej pracovníčky v rodine (po jej ohlásení) v danom prípade neobstojí, pretože matka a maloletý sú dlhodobo monitorovaný sociálnymi pracovníkmi v súvislosti s rozhodovaním súdu vo veci starostlivosti o maloletého M.. Už v minulosti bol nad mal. dieťaťom nariadený dohľad. Ako vyplýva z pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš dohľad nad výchovou maloletého M. bol zrušený rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 1P/19/2016-36 zo dňa 28.10.2016, právoplatným dňom 11.11.2016. Už samotnému zrušeniu nariadeného výchovného opatrenia predchádzalo na základe poskytnutých správ zistenie, že splnilo svoj účel. V krátkom časovom slede otec maloletého podal predmetný návrh (23.12.2016). Krajský súd, zhodnotiac vec aj v kontexte predchádzajúceho rozhodnutia súdu vo veci starostlivosti o maloletého M., dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne, a preto ho v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keďže v konaní neboli preukázané zákonné predpoklady pre nariadenie výchovného opatrenia v zmysle ust. § 37 Zákona o rodine.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP.

19. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.